

Geachte heer Rutte, geachte heer Harbers,

Allereerst van harte gefeliciteerd met de verkiezingsuitslag en de overwinning van onze partij. We zijn trots dat we dankzij een sterke en nuchtere campagne wederom de grootste zijn geworden. Vooral zijn we trots dat de VVD weer heeft bewezen een brede volkspartij te zijn, met een sterke achterban in zowel de steden als op het platteland. Met deze brief willen we jullie aandacht vragen voor een onderwerp wat onze achterban op het platteland aan het hart gaat: het toekomstperspectief van de veehouderij.

De afgelopen maanden hebben veel leden van ons netwerk met passie online campagne gevoerd op het platteland. Ons verkiezingsprogramma heeft hierbij houvast gegeven om agrarische ondernemers te overtuigen van onze visie. De VVD zet in op het stimuleren van innovatie en ondernemersvrijheid, en richt zich op het halen van doelen in plaats van het voorschrijven van maatregelen. Voor de veehouderij is daarbij een enorm belangrijke belofte gedaan in het verkiezingsprogramma: we zetten niet in op een inkrimping van de veestapel.

Juist deze belofte is voor veel boeren en plattelanders een reden geweest om op de VVD te stemmen. Boeren hebben een bewogen tijd achter de rug, waarin ze dagelijks om de oren werd gegooid dat de veehouderij gehalveerd moet worden. Juist nu de formatie in volle gang is, zien we deze berichten opnieuw opkomen van verschillende potentiële coalitiepartners. Dit baart verschillende van onze leden zorgen, die dit met het netwerkbestuur hebben gedeeld. Het is namelijk **cruciaal** dat we de veehouderij in Nederland juist ruimte geven in plaats van inkrimpen, voor milieu, mens en economie.

Milieu

De Nederlandse veehouderij staat bekend als een van de efficiëntste, duurzaamste en meest diervriendelijke veehouderijsectoren ter wereld. Onze boeren en hun dieren produceren kwalitatief hoogwaardig voedsel met minder gebruik van land, minder emissies en hogere dierwelzijnsnormen dan in andere landen. Elk dier dat in Nederland dus minder gehouden wordt, zorgt in een ander land voor meer grondgebruik, meer emissies en een lager dierwelzijn.

Het klopt weliswaar dat we, juist doordat de sector zo sterk is, in Nederland relatief veel dieren per hectare hebben. We moeten Nederland hierbij echter niet als eiland zien, maar juist als onderdeel van een groter landbouwsysteem. Juist de Nederlandse veehouderij is uitstekend in staat om restproducten van andere regio's te verwerken tot voedsel. Daarnaast is de mest die afkomstig is van de veehouderij een onmisbare bron voor de teelt van gewassen op onze vruchtbare landbouwgrond. Het is dus logisch dat we juist in Nederland een sterke veehouderij hebben.

Inzetten op krimp van de veestapel in Nederland zou daarom desastreus zijn voor het milieu. Het leidt wereldwijd tot meer broeikasgasemissies, minder biodiversiteit door meer landgebruik en meer emissies die schadelijk zijn voor de natuur. Om de effecten van schadelijke emissies voor de Nederlandse natuur te beperken, kunnen we vertrouwen op de innovatiekracht van onze veehouderij. Zij laten al decennia zien dat door innovaties stikstofemissies beperkt kunnen worden¹, in tegenstelling tot wat verschillende andere partijen zeggen. Om ons echt in te zetten voor het milieu zorgen we dus juist voor een sterke veehouderij, in plaats van deze in te krimpen.

---

¹ <https://www.clo.nl/indicatoren/nl010116-ammoniakemissie-door-de-land--en-tuinbouw>

Mens

Niet alleen voor het milieu, maar ook voor de leefbaarheid van het platteland is een inkrimping van de veestapel desastreus. Veehouders zijn in veel regio's de ruggengraat van de samenleving. Ze zijn beheerders van het landschap, zorgen voor werkgelegenheid, recreatie en zorg. Wat te snel vergeten wordt, is dat een inkrimping van de veestapel ook zorgt voor een vermindering van het aantal veehouders. Juist de veehouders die meerdere rollen op het platteland vervullen, worden getroffen wanneer wordt ingezet op een generieke krimp van de veestapel. De kracht van de Nederlandse veehouderij ligt juist bij de diversiteit aan ondernemers, groot en klein, intensief en extensief, enkel gericht op voedselproductie of multifunctioneel. We moeten er alles aan doen om deze diversiteit te behouden. Een inkrimping van de veestapel past hier absoluut niet bij, en kan lokaal vreselijke gevolgen hebben.

Economie

De veehouderij doet mede dankzij haar sterke exportpositie een belangrijke bijdrage aan onze economie en werkgelegenheid. Niet alleen op het platteland, maar in het hele agrocomplex van boeren, leveranciers, verwerkende industrie en kennisinstellingen speelt de veehouderij een belangrijke rol. Daarnaast is de positie van de Nederlandse veehouderij strategisch van enorm belang. Andere landen kijken met grote ogen naar de landbouwtechnieken in de veehouderij, die we alleen hebben kunnen ontwikkelen dankzij onze sterke primaire sector². Nederland kan alleen een koploper blijven op het gebied van landbouwinnovaties als we ook onze boeren behouden. Inzetten op inkrimping van de veestapel benadeelt dus niet alleen onze lokale economie en werkgelegenheid, maar beperkt ook onze kansen als kenniseconomie en onze positie in de wereld.

Tot slot

Ons verkiezingsprogramma is duidelijk over het belang van de agrarische sector voor Nederland. Er staan verschillende beleidsvoorstellen in voor de verbetering van de sector en verbinding tussen landbouw en natuur. Het is van cruciaal belang dat de VVD zich vasthoudt aan de belofte die is gemaakt in het verkiezingsprogramma: we zetten niet in op een inkrimping van de veestapel. We willen jullie daarom met klem vragen hierin geen compromis te maken en dit vast te leggen in het regeerakkoord.

Wij, en de VVD-achterban op het platteland, rekenen op jullie!

Voor het milieu.

Voor onze samenleving.

Voor de economie.

Met liberale groet,

Bestuur Thematisch Netwerk Landbouw, Natuur en Voedsel

Gert Brommer (Voorzitter)

Bart Millenaar (Secretaris)

---

² Zie ook dit artikel van Hoogleraar Internationale Betrekkingen Rob van Wijk:
<https://www.nieuweoogst.nl/nieuws/2020/07/18/hoogleraar-rob-de-wijk-landbouw-is-van-grote-strategische-waarde>